

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان

**بررسی تأثیر مراقبت آغوشی مادرانه بر کیفیت خواب مادران دارای نوزاد نارس
بستری در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان**

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان

پژوهشی و نگارش:

مریم رضایی منش

استاد راهنما:

دکتر مرضیه حسن پور

استاد مشاور:

دکتر بتول پورابولی

استاد مشاور آمار:

سرکار خانم شیما حقانی

چکیده فارسی

عنوان پژوهش: بررسی تأثیر مراقبت آغوشی مادرانه بر کیفیت خواب مادران دارای نوزاد نارس بستری در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان

مقدمه و هدف: بر اساس تعریف سازمان بهداشت جهانی به نوزادانی که دارای سن حاملگی کمتر از ۳۷ هفته می‌باشند، تحت عنوان پره مچور یا نارس اطلاق می‌گردد. سالانه در سراسر جهان تقریباً ۱۵ میلیون نوزاد نارس به دنیا می‌آیند و این تعداد رو به افزایش است. بستری نوزادان نارس به مدت طولانی در بخش مراقبت ویژه نوزادان برای بسیاری از خانواده‌ها شرایطی استرس‌زا می‌باشد. این شرایط می‌تواند خواب والدین را تحت تأثیر قرار بدهد و منجر به بروز پیامدهای منفی در تعاملات والدین با فرزندان، شیردهی و سلامتی آنان گردد. بنابراین؛ مطالعه‌ای کمی مداخله‌ای با هدف تعیین تأثیر مراقبت آغوشی مادرانه بر کیفیت خواب مادران دارای نوزاد نارس بستری در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان طراحی و انجام شد.

روش پژوهش: این پژوهش به روش کمی مداخله‌ای از نوع نیمه تجربی (کارآزمایی بالینی غیرتصادفی) بود که در آن از طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شد. نمونه پژوهش شامل ۷۲ نفر (۳۶ نفر در هر گروه) از مادران نوزادان نارس بستری در بخش مراقبت ویژه نوزادان یکی از بیمارستان‌های استان لرستان در کشور ایران در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس و آسان با توالی زمانی ابتدا گروه کنترل و سپس گروه مداخله انتخاب و وارد مطالعه شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها در دو گروه از پرسشنامه مشخصات جمعیت‌شناختی و کیفیت خواب پترزبورگ در دو مرحله پیش‌آزمون و پس‌آزمون استفاده شد. مراقبت آغوشی مادرانه بصورت متناوب و روزی یک‌ساعت توسط پژوهشگر انجام شد. ۳ نفر از گروه کنترل و ۴ نفر از گروه مداخله به دلیل ترخیص کمتر از یک‌هفته از مداخله خارج شدند. پس از اجرای مداخله مراقبت آغوشی مادرانه؛ داده‌های جمع‌آوری شده وارد نرم افزار SPSS. 22 گردید و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی از قبیل تی مستقل؛ کای دو و فیشر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: این مطالعه نشان داد که هر دو گروه از نظر مشخصات جمعیت‌شناختی همگن بودند. همچنین مطالعه نشان داد که میانگین کیفیت خواب مادران گروه کنترل ۵/۴۱ با انحراف معیار ۳/۲۴ و گروه مداخله ۵/۵۴ با انحراف معیار ۲/۰۹ می‌باشد و نتیجه آزمون تی مستقل نشان داد که دو گروه بعد از مداخله از لحاظ کیفیت خواب تفاوت معنی‌داری آماری با هم نداشتند. - نتایج آزمون تی مستقل برای مقایسه کیفیت خواب در دو گروه بعد از مداخله تنها در متغیر استفاده از داروهای خواب آور تفاوت معنادار آماری را نشان داد به طوری که میانگین به دست آمده برای گروه مداخله برابر با ۰/۰۹ و کمتر از میانگین گروه کنترل با مقدار ۰/۳۸ بود ($P=0.015$). در بقیه متغیرهای کیفیت خواب و نمره کلی کیفیت خواب در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ تفاوت معنی‌داری بین دو گروه بعد از مداخله وجود نداشت بنابراین فرضیه مطالعه تایید نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج مطالعه که نشان داد اجرای مراقبت آغوشی مادرانه تنها بر متغیر استفاده از داروهای خواب آور موثر بوده است و برای سایر متغیرها موثر نبوده است؛ محققین اجرای مراقبت آغوشی مادرانه را در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان جهت بهبود خواب مادران و استفاده کمتر آنان از داروهای خواب‌آور توصیه می‌کنند. همچنین با توجه به معنی دار نشدن سایر ابعاد کیفیت خواب مادران که شاید ناشی از کوتاه بودن مدت زمان انجام و دفعات مراقبت آغوشی به دلیل محدودیت حضور مادران به دنبال بحران کرونا بود؛ انجام مطالعه‌ای دیگری با افزایش مدت زمان و دفعات مراقبت آغوشی مادرانه توصیه می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: مراقبت آغوشی مادرانه، کیفیت خواب، نوزاد نارس، مادر؛ بخش مراقبت ویژه نوزادان

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Title:

**“The Effect of Kangaroo Mother Care on Quality of Sleep
in Mothers with Preterm Infants in Neonatal Intensive
Care Unit”**

A Thesis Submitted As Partial Fulfillment of the Requirements for Master Of Science (Msc)
Degree" in Neonatal Intensive Care Nursing (NICN)

By:

Maryam Rezaeemanesh

Supervisor:

Dr.Marzieh Hasanpour

Co-Supervisors

Dr.Batool Pouraboli,

&

Shima Haghani,

2021

Abstract

Subject: The Effect of Kangaroo Mother Care on Sleep Quality of Mothers of Premature Infants admitted to the Neonatal Intensive Care Unit

Introduction & Objective: According to the definition of the World Health Organization, infants who are less than 37 weeks gestational age are referred to as premature infant. Approximately 15 million premature infants are born worldwide each year, and that number is growing. Prolonged hospitalization of premature infants is a stressful situation for many families. These conditions can affect parents' sleep and lead to negative consequences in parents' interactions with children, breastfeeding and their health. Therefore, quantitative interventional study were designed and performed to determine the effect of The Effect of Kangaroo Mother Care (KMC) on sleep quality of mothers of premature infants admitted to the neonatal intensive care unit (NICU).

Methods: This study was a quasi-experimental interventional method (non-randomized clinical trial) in which a pretest-posttest design with a control group was used. The sample consisted of 72 mothers (36 mothers in each group) of preterm infants admitted to the neonatal intensive care unit of a hospital in Lorestan province in Iran in 2020-2021, which was available by non-probability convenience sampling method with sequence at first, the control group and then the intervention group were selected and included in the study. The Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) and Demographic Questionnaire was used to collect data in two groups in two stages: pre-test and post-test. After performing KMC intervention; collected data entered into SPSS software. 22 and using descriptive and inferential statistics such as independent t-test; Chi-square and Fisher were analyzed.

Results: This study showed that both groups were homogeneous in terms of demographic characteristics. The study also revealed that the mean score of sleep quality of mothers in the control group was 5.41 with a standard deviation of 3.24 and the intervention group was 5.54 with a standard deviation of 2.09 and the result of independent t-test showed that the two groups after the intervention was no statistically significant difference in sleep quality. The results of independent t-test to compare the quality of sleep in the two groups after the intervention only showed a statistically significant difference in the variable of using hypnotic (sleep medication), so that the mean obtained for the intervention group was 0.09 and less than the mean of the control group that was 0.38 ($P = 0.015$). There was no significant difference between the two groups after the intervention in the other variables of sleep quality and overall sleep quality score at the significance level of 0.05, so the study hypothesis was not confirmed.

Discussion and Conclusion: According to the results of the study which showed that KMC intervention was effective only on the variable of using hypnotic and was not effective for other variables; Researchers recommend implementing KMC in neonatal intensive care units to improve maternal sleep and reduce their use of sleeping medication. Also, as the no significant difference of other dimensions of mothers' sleep quality, which may have been due to the short duration and frequency of KMC because of the limited presence of mothers following the coronavirus (covid-19) pandemic crisis; therefore, consideration to increased duration and frequency of KMC intervention is recommended for future study to improve the sleep quality of mothers of premature infants.

Keywords: Kangaroo Mother Care (KMC), Sleep Quality, Premature Infant, Mother, Neonatal Intensive Care Unit